

28.1.2011

Karl Fazer – porträtt

Karl Fazer föddes år 1866 i Helsingfors. Han var näst yngst i den Schweizfödda körsnären Eduard Fazers åttabarnsfamilj. Fadern Eduard Fazer hade under sin gesällvandring stannat i Hamburg, där Ernst Flohr som verkade som skräddarmästare i Helsingfors anställde honom som körsnär år 1843. Eduard godkändes som körsnärmästare i Helsingfors år 1849 och fick samtidigt borgarrättigheter.

Eduard Fazer önskade alla sina söner socialt ansedda yrken där man klarade sig väl ekonomiskt. Han blev därför mycket indignerad när den yngste sonen Karl valde sockerbagaryrket. Yrkesutbildningen måste skaffas utomlands och den internationella och förfinade staden S:t Petersburg var den bästa platsen för en blivande sockerbagare. Karl Fazer fick som 18-åring börja som lärling i G. Berrins ansedda konditoriföretag och fick sedermera ett gott betyg eller gesällbrev därifrån. Som yrkesman arbetade han också i andra berömda företag i S:t Petersburg samt senare också i Berlin och Paris. Till sist, som 25-årig fullärd konditorimästare, var han redo att visa sina talanger i hemstaden Helsingfors.

Karl Fazer öppnade sitt konditoriföretag hösten 1891 i en fastighet ägd av hans far på Glogatan 3 i Helsingfors centrum. Han grundade caféet i en liten affärslägenhet i byggnaden bredvid och förenade sedan lägenheterna. Fazer bodde själv i husets översta våning.

Kaffet, bakelserna, småkakorna, tårterna och chokladen var av utmärkt kvalitet. Karl Fazer var snart känd för sin iver att göra allt han förmådde för kundernas bästa - han ville överträffa deras förväntningar. Karl Fazers målsättning, att erbjuda kunderna smakupplevelser, är fortfarande kärnan i företagets verksamhet.

Fazers café- och konditoriverksamhet var mycket populär och blev en del av kulturlivet i Helsingfors. Caféer öppnades också utanför kärncentrum, till och med i den avlägsna stadsdelen Tölö. Trots caféernas framgång byggdes Fazers rykte upp på konfektyren. Karl Fazer hade studerat konfektyrtillverkning i Europas ledande konditorier, och hela hans yrkesskicklighet syntes i dem. Fazer inledde fabrikstillverkning av konfektyr år 1897. Han grundade en konfektyrfabrik i Rödbergen i Helsingfors, på samma tomt där hans bror Max Fazers partihandel redan fanns. Karl gjorde ett avtal om partidistribution av konfektyr med sin bror.

I konfektyren kombinerade Karl de bästa delarna av den ryska och den franska konfektyrkulturen. Konfektyrens kvalitet var utmärkt, utseendet tilltalande och förpackningarna fina. Karl Fazer förstod sig på design och behärskade också marknadsföring. På spårvagnarna i Helsingfors syntes Fazers konfektyrreklamer redan under 1800-talets sista år.

Karls levnadskamrat blev den eftertraktade skönheten Berta Blomqvist, som studerat vid handelsskolan. Hon blev hans närmaste arbetskamrat och rådgivare. Berta Fazer satt med som smakdomare vid planeringen av produkter och produktion, hon skötte bokföringen och boksluten, satt i kassan då det var bråda tider, dekorerade skyltfönstren och gav till en början också företagets arbetstagare mat vid familjens bord.

Karl och Berta Fazer fick fyra barn. Att hitta på namn åt karamellerna var en gemensam uppgift för hela familjen, nya produkter och nya produktnamn firades alltid tillsammans.

Karl Fazers son Sven började arbeta på fabriken som 17-åring. Förutom kunskapen flyttades också värderingarna till följande generation. Om det skvallrar faderns tal till sonen då han

uppnått myndig ålder: "Många unga män, rikemanssöner, ägnar sig enbart åt nöjen och förströelser och försummar hederligt arbete. Jag hoppas att du har intresse för att fortsätta detta arbete som erbjuder många fina möjligheter." År 1939 blev Sven verkställande direktör och under hans ledning växte Fazer till ett stort företag inom livsmedelsindustrin

Karl Fazer var en stor naturvän, jägare och fiskare. Han hade en egen fasaninhägnad utanför Helsingfors under 1900-talets första år, och år 1912 arrenderade han Jockis herrgårds jakträttigheter och grundade en fasangård också där. Under årens gång blev han intresserad av naturskydd och en fågelkännare, som med egna medel grundade fågelskyddsområden i den åländska skärgården och på ägorna till Taubila gård på Karelska näset i Pyhäjärvi i Viborgs län som han köpte år 1918. Fazer var en skytt av olympisk klass och deltog med framgång i tävlingar såväl i hemlandet som i Europa.

Karl Fazer, som fått titeln kommerseråd år 1926, dog som 66-åring hösten 1932. Fazer är fortsättningsvis ett familjeföretag - släktens medlemmar i fjärde led arbetar idag i bolaget.

